

Tomislav Galović

Horvaćanska cesta 31d
Zagreb

INVENTAR I STANJE GLAGOLJSKIH RUKOPISA U ARHIVU ŽUPE SV. APOLINARA MUČENIKA – DUBAŠNICA NA OTOKU KRKU

UDK 259(497.5 Dubašnica)
930.253:003.349.1

Stručni rad

Autor na temelju uvida u arhiv župe Sv. Apolinara – Dubašnica, na otoku Krku, piše o inventaru i stanju glagoljskih rukopisa koji se nalaze u tom arhivu. Upozorava na problem čuvanja i zaštite toga arhivskog blaga te skreće pažnju na potrebu ažuriranja dosadašnjih popisa, kataloga i inventara glagoljskih rukopisa po župama otoka Krka (Krčka biskupija). Nekoliko je riječi posvećeno i prošlosti župe, a u dodatku se prilaže popis glagoljskih rukopisa Dubašnice koji se danas čuvaju u arhivu samostana franjevac trećoredaca u Portu na o. Krku, Arhivu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu, Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu i drugdje.

Ključne riječi: *Dubašnica (otok Krk), glagoljica, župni arhiv*

Župa Sv. Apolinara mučenika – Dubašnica, na otoku Krku, svoje začetke ima u 15. stoljeću.¹ V. Štefanić navodi kako je nastojanjem Ivana VII. Frankapana, posljednjega krčkog kneza, osnovana župa Dubašnica, i da su seljaci već 1491. dobili pravo biranja župnika.² Što se tiče kneževih nastojanja tu se radi o naseljavanju Hrvata i Vlaha, tj. stanovništva sa susjednoga kopna i drugih krajeva, uglavnom na sjeverni i zapadni dio otoka Krka. U prilog da je tada postojala župa ide i podatak o njezinim bratovštinama. Prema pisanju krčkoga crkvenog povjesničara M. Polonija, u župi je 1491. bilo više bratovština, ali slabih u ekonomskom pogledu i u broju bratima, te su zbog toga bile udružene u jednu – vjerojatno Sv. Apolinara.³ Krajem 15. stoljeća Dubašnica postaje u upravnom smislu *kaštel* na čelu sa svojim *podknežinom*. Godine 1506. ustrojen je seoski (ladanjski) kaptol, uostalom kao što je to bilo pravilo i u drugim krčkim župama (Baška, Dobrinj, Omišalj, Vrbnik i Poljica).

---

¹ Dubašnica je naziv za šire područje (ali i jedno izumrlo selo) smješteno na sjeverozapadu otoka Krka, koje se sastoji od dvadesetak sela raštrkanih od obale do unutrašnjih dijelova otoka. Danas su u svome nazivu i župa i općina zadržale ime Dubašnica kao kolektivno ime koje povezuje sva sela sadašnje župe i dio mjesta općine (Župa Sv. Apolinara mučenika – Dubašnica; Općina Malinska – Dubašnica). No, Dubašnice kao sela više nema – već poslužimo se riječima Dubašljana Josipa Antuna Kraljića (1877–1948) ovaj kraj nosi to ime "na uspomenu nekadašnjeg njenog blagostanja i prvih pučana u onom kraju" (iz članka o Malinskoj u Jadranskoj straži, god. VI., br. 8, Split 1928., str. 242–244).

² V. ŠTEFANIĆ, *Dubašnica*, Hrvatska Enciklopedija, sv. V., Zagreb 1945., str. 352.

³ M. POLONIJO, *O starim bratovštinama na otoku Krku*, Bogoslovska smotra, god. XXIII., Zagreb 1935., str. 74.

Informacije o prvim dubašljanskim *plovanima*, tj. župnicima, njihovim imenima i prezimenima, imamo tek iz druge pol. 16. stoljeća.⁴

Preko takvih podataka – u prvom redu o naseljavanju i bratovštinama – Štefanić zaključuje kako je dubašljanska župa osnovana – možda – 1491. godine.⁵

Međutim, ta je godina *terminus post quem non*, osnivanja dubašljanske župe. Razlog tomu leži u činjenici da se ovdje u 1451–1463. godine⁶ masovno naseljava stanovništvo sa susjednog kopna i drugih područja (u izvorima se nazivaju Morlaci).⁷ Njih, kao svoje podanike, ovdje dovodi posljednji krčki knez Ivan VII. Frankapan. Upravo bi stoga bilo logično – ponajprije zbog svoje katoličke vjere⁸ i masovnosti – da su oni po svome dolasku ubrzo oblikovali župsku zajednicu, a ne da su na njezino ustrojavanje čekali skoro 30 godina. (Istine radi treba kazati da je među naseljenicima bilo i Rumunja.) U prilog našoj tezi ide i činjenica da je puno prije nego li je knez Ivan odveden od strane Mlečana sa otoka Krka (a to je 1480.⁹), od istoga kneza bilo naređeno da na novonaseljena područja daju desetinu crkvi Sv. Apolinara. Desetinu već tada prima ondašnji župnik.¹⁰

Područje župe Dubašnice obuhvaća sjeverozapad otoka Krka. Središte župe bilo je selo Dubašnica koje je izumrlo u 18. st., da bi zatim tu funkciju (u 19. st.) preuzelo selo Bogovići, ali je župa u svome imenu i dalje zadržala naziv Dubašnica. Uz još nekoliko župa po otoku, sve do 1828., iste su sačinjavale Krčku biskupiju. Kao posebnost ove biskupije ističu se glagoljaški seoski kaptoli zvani ruralni ili ladanjski kaptoli. Oni su odigrali važnu ulogu u pogledu uporabe glagoljice i hrvatsko-crkvenoslavenskoga jezika u službi Božjoj. Takav je kaptol, kao što smo vidjeli, postojao i u dubašljanskoj župi.

U župi Dubašnica, u selu Porat, osnovan je 1480. samostan Sv. Marije Magdalene, franjevac trećoredaca – glagoljaša. Samostanski arhiv posjeduje 23 registrirana glagoljska rukopisa, među kojima posebnu pažnju privlače knjige samostanskih primitaka i izdataka – "Datja i prijatja" – predragocjeni izvor za gospodarsku povijest ovih područja. (O ovom samostanskom arhivu detaljnije ćemo govoriti jednom drugom prilikom, a za sada, u dodatku ovoga članka, donosimo samo popis njegovih glagoljskih rukopisa.)

Ovaj kratki prikaz početka župe u Dubašnici učinili smo jer od kada postoji župa od tada je u njoj u uporabi glagoljica. Upotrebljavali su je kako kler, tako i puk, prije svega "popi glagoljaši" i glagoljaški notari. Uostalom, to je slučaj i drugdje po otoku Krku, kvarnerskom području i šire. Dio te – u svakom pogledu – kulturne i povijesne baštine sačuvao nam se u vidu glagoljskih rukopisa, isprava i natpisa.¹¹ No, njihov broj i stanje iziskuje od nas da mu pristupimo kao specifičnom fenomenu i vrijednosti te u svakom pogledu poradimo na njegovu čuvanju, zaštiti, predstavljanju i znanstvenoj obradi.

⁴ Usp. Vj. ŠTEFANIĆ, *Glagoljski rukopisi Jugoslavenske akademije*, II. dio, Zagreb 1970., str. 144; A. ZEC, *Dubašnica jučer, danas*, Rijeka 1969., str. 16; A. TURČIĆ, *Dubašnica – sveta baština i duhovni zov*, Dubašnica 1996., str. 14.

⁵ Vj. ŠTEFANIĆ, *Opatija sv. Lucije u Baški i drugi benediktinski samostani na Krku*, Croatia sacra, god. VI., br. 11–12, Zagreb 1936., str. 15.

⁶ Po Vj. ŠTEFANIĆU (*Hrvatska Enciklopedija*, sv. V., str. 352) to bi bilo od 1460. do 1470. godine.

⁷ I. ŽIC ROKOV, "Naseljavanje Dubašnice i Poljica u 15. stoljeću", *Krčki zbornik*, 7, Krk 1976., str. 184. Autor ime Murlak/Murlaci tumači kao pojam koji se u našim krajevima - npr. na o. Krku - odnosi "u najvećoj mjeri na hrvatsko stanovništvo na susjednom kopnu".

⁸ I. ŽIC ROKOV, *Naseljavanje Dubašnice i Poljica u 15. stoljeću*, str. 183–194; M. BOLONIĆ – I. ŽIC ROKOV, *Otok Krk kroz vjekove*, Zagreb 1977., str. 350–362.

⁹ Vj. KLAJČ, *Krčki knezovi Frankapani*. Knjiga I, Zagreb 1901., str. 276–287; P. STRČIĆ, *Frankapan*, Hrvatski biografski leksikon 4, Zagreb 1998., str. 412.

¹⁰ I. ŽIC ROKOV, *Naseljavanje Dubašnice i Poljica u 15. stoljeću*, str. 186.

¹¹ Što se glagoljskih natpisa tiče tu je i dalje kapitalno djelo B. FUČIĆA, *Glagoljski natpisi*, Djela JAZU (knjiga 57), Zagreb 1982. (za Dubašnicu, str. 143–147)

Prvi i jedini koji je sustavno popisao i opisao sve glagoljske rukopise na otoku Krku bio je Vjekoslav Štefanić. Njegov katalog, tj. inventar, pod naslovom *Glagoljski rukopisi otoka Krka* (objavljen je u Zagrebu 1960. godine, kao 51 knjiga *Djela Jugoslavenske akademija znanosti i umjetnosti*) i danas je nezaobilazno djelo za proučavanje hrvatskoga glagolizma. Također, i drugi značajni rad istoga autora, *Glagoljski rukopisi Jugoslavenske akademije* (u dva sveska, Zagreb 1969., 1970), predstavlja pravu riznicu za izučavanje glagoljice.

U poglavlju o Dubašnici u knjizi *Glagoljski rukopisi otoka Krka V.* Štefanić popisao je i opisao glagoljske rukopise iz Dubašnice, a koji su se tada na njezinu području čuvali. Poglavlje se sastoji od dviju cjelina (Župni ured u Bogovićima i Franjevački samostan u Portu) i zasebnoga dodatka, tj. popisa rukopisa koji se više ne nalaze u Dubašnici, a potječu iz nje ili s njom imaju nekakve veze. Sveukupno je popisano 76 glagoljskih rukopisa iz Dubašnice, a od toga opisano njih 36. Od tog broja, 13 je rukopisa iz župnog ureda u Bogovićima, a 23 rukopisa iz samostana u Portu. Štefanić je, dakle, opisao sveukupno 36 rukopisa, dok je u dodatku donio popis 40 dubašljanskih rukopisa. Većina tih rukopisa iz dodatka danas se čuva u različitim ustanovama u Zagrebu (u Arhivu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Hrvatskom državnom arhivu, Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici, Gradskoj knjižnici u Zagrebu) i drugdje.

Ti su rukopisi različitoga sadržaja. Možemo ih podijeliti, s jedne strane, na crkvene, a s druge, na javne. Pod prve naprimjer ubrajamo matice, kapitulske knjige, registre izrečenih misa, različite samostanske knjige, misale, brevijare. Javne rukopise predstavljaju naprimjer notarske knjige (koncepti i protokoli), različite isprave javnopravnoga karaktera i dr. Javne su se isprave čuvale kod notara, a crkvene u sakristiji¹² župne crkve, koja se – napomenimo – prvo nalazila u selu Dubašnica, a zatim u selu Bogovići, koje je postalo novo sjedište župe koja je zadržala svoje staro ime. Župni se ured i danas tu nalazi.

Kako nas je u prvom redu zanimalo stanje i broj glagoljskih rukopisa župe Dubašnica, tako smo u kolovozu 2003. pregledali župni arhiva u Bogovićima. Zatekli smo sljedeće stanje:

Glagoljski rukopisi u župnom uredu u Bogovićima:

Kapitulska knjiga: vječni legati, g. 1738–1804. (*na knjizi piše od 1620–1833.*)¹³

Kapitulska knjiga: isprave XVIII. st.

Kapitulska knjiga: primici i izdaci, g. 1803–1814.

Knjiga Majke Karmenske - patronat obitelji Bogović, g. 1782–1860.

Registar misnih legata dubašljanskog kapitula, g. 1757–1803. (*u knjizi do 1763.*)¹⁴

Registar izrečenih misa dubašljanskog klera, g. 1775–1787.

Registar izrečenih misa dubašljanskog klera, g. 1799–1817.

¹² No, skrenimo pažnju da su se crkveni spisi znali čuvati i u župnikovoj kući, a ne u sakristiji. Primjer za to imamo u *Kapitulskoj knjizi – vječni legati (g. 1738–1804.)* u kojoj se među ostalim navodi: "Zasto godišća 1738 bivši prokaratur običaini p(oštova)ni pop Anton Strilčić u nega kući bivši svi (!) knjige p(oštovano)ga klera edan (!) od punti od teštamenti, a druga od pisam, doiduće zgorenje ne misleće od rečene kuće, izgoriše zgoru rečene knjige ..." Vidi: V. ŠTEFANIĆ, *Glagoljski rukopisi otoka Krka*, Zagreb 1960., str. 96.

¹³ Ova je zabilješka napravljena na posebnom papiru i umetnuta u navedeni glagoljski rukopis. Pretpostavljamo da je učinjena prilikom pregleda rukopisa u Zagrebu.

¹⁴ Isto.

Priloženi popis glagoljskih rukopisa iz župnog ureda u Bogovićima nešto je kraći od onoga što ga je učinio V. Štefanić, pedesetih godina prošloga stoljeća. Naime, Štefanić je imao u rukama 13 rukopisa koje je tada popisao.

Prema jednom rukopisnom dokumentu/popisu (od 1. 12. 1999., kojega je učinio i potpisao pok. župnik I. Brusić) iz župnog ureda u Bogovićima u Zagrebu se na restauraciji nalaze ovi glagoljski rukopisi: Matica umrlih Dubašnice, g. 1726–1803.; Kapitulna knjiga: kupnje, najmovi i zajmovi, g. 1794–1827.; Registar izrečenih misa dubašljanskog klera, g. 1833 – 1855. i Dvolist brevijara iz 15. st., dok se (usporedivši s ovim Štefanićev popis) izgubio trag: Knjizi kapitula dubašljanskoga, g. 1738–1767. i Kapitulnoj knjizi: kupoprodaje i najmovi, g. 1772–1783.¹⁵

Na žalost, ovi se glagoljski rukopisi ne čuvaju u adekvatnom spremišnom prostoru jer župni arhiv još nije uređen. Prostorija gdje su odloženi rukopisi nije pogodna za ovako vrijedno gradivo. Mikroklimatski uvjeti, tj. fizikalno-kemijski faktori poprilično su nepogodni. Za ljetnih mjeseci temperature su previsoke, zimi preniske. Problem u određenim godišnjim razdobljima čini vlaga, ali i suhi zrak. Za sada novi biološki i mehanički uzročnici nisu primijećeni.

Drugim riječima, treba urediti – prema važećim arhivističkim standardima i postupcima – adekvatan prostor, učiniti adekvatne klimatske uvjete te opremu za čuvanje i odlaganje ovoga gradiva.

Ono što veseli jest da volje i snage za takvo što od župnog ureda ima. Stoga se nadamo što bržem uređenju ovoga arhiva – prije svega «glagoljskog arhiva».

No, pravo bi rješenje bilo oblikovanje središnjeg arhiva glagoljskih rukopisa u Biskupskom arhivu na otoku Krku. Teško je, naime, pretpostaviti da će svaki imatelj glagoljskih rukopisa (a njih je podosta) biti u mogućnosti stvoriti najpogodnije uvjete za njihovo čuvanje.

Kao dodatak ovome radu donosimo popis glagoljskih rukopisa koji se čuvaju u arhivu samostana franjevac trećoredaca u Portu na otoku Krku. Donosimo i popise glagoljskoga gradiva u Arhivu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu, u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu i drugdje. Većina je tih rukopisa u ove institucije dospjela u 20. stoljeću. Tako su u Arhiv HAZU rukopisi dospjeli otkupom, poklonom, ostavštinom ili odlukom državnih vlasti. Što se tiče Hrvatskoga državnog arhiva u njega je glagoljaški notarijat Dubašnice stigao iz Kotarskoga suda u Krku, gdje se nalazio do 1931. godine.

ZAKLJUČAK

U jednom tekstu napisao sam kako je *sretna bila ta okolnost da je dio rukopisa iz Dubašnice završio u institucijama koje su zadužene i osposobljene za čuvanje i obradu arhivskoga gradiva – jer da nije takom, popis sačuvanih glagoljskih rukopisa Dubašnice bio bi nemjerivo manji* (usp. dodatak). Kao primjer – u Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu stvorena je zasebna arhivska cjelina pod nazivom "Hrvatskoglagoljski notarijat Dubašnice i Vrbnika".¹⁶ Osim toga isti je arhiv mikrofilmirao sve dostupne glagoljske rukopise i isprave

¹⁵ Ovdje moramo napomenuti da unatoč pokušajima nismo uspjeli ući u trag ovim rukopisima. Već – možemo jedino pretpostaviti – da se oni nalaze u Biskupskom arhivu u Krku (a da o tome nije napravljena nikakva posebna zabilješka) i da u "nekoj kutiji" čekaju svoj povratak u dubašljanski župni arhiv.

¹⁶ Usp. J. KOLANOVIĆ, *Glagoljski rukopisi i isprave u Arhivu Hrvatske*, Slovo, sv. 32–33 (1982–1983), Zagreb 1983., str. 131–191.

Dubašnice.¹⁷ Nisu snimljeni: Dubašnica, br. 3 – Knjiga kapitula dubašljanskoga 1738–1767, i Dubašnica, br. 5 – Kapitulska knjiga: kupoprodaje i najmovi 1772–1783 – koji se kao što smo već spomenuli više ne nalaze u župnom arhivu, već im se zagubio trag.

Ali, dok je glagoljskih rukopisa i drugdje, a ne samo u arhivskim ili sličnim ustanovama, do tada ćemo morati njima posvetiti posebnu pažnju. U slučaju «glagoljskog arhiva» Dubašnice, prvo treba urediti župni arhiv u cjelini¹⁸ i unutar njega oblikovati zasebni glagoljski fond, ili u boljem slučaju specijalizirani (glagoljski) arhiv. Odnosno, bilo bi možda pametno kad bi se na jednom mjestu okupila glagoljica sa širih prostora, po mogućnosti iz župa s cijeloga otoka, te tako stvorio jedan specijalizirani arhiv (dakako sa sjedištem na o. Krku). Takvo što kažemo ponajprije zbog glagoljice – hrvatske kulturne i civilizacijske vrijednosti – koja od nas iziskuje, ne umanjujući pritom značenje ostalom arhivskom građivu, poseban tretman i zalaganje.

DODATAK:

POPIS GLAGOLJSKIH RUKOPISA I ISPRAVA DUBAŠNICE

a) U arhivu Samostana franjevaca trećoredaca Sv. Marije Magdalene u Portu.

1. Knjiga primitaka i izdataka, g. 1607–1648.
2. Blagajnička knjiga primitaka i izdataka, g. 1651–1679.
3. Blagajnička knjiga primitaka i izdataka, g. 1680–1705.
4. Blagajnička knjiga primitaka i izdataka, g. 1705–1746.
5. Blagajnička knjiga primitaka i izdataka, g. 1746–1804.
6. Blagajnička knjiga, g. 1791–1803. i Evidencija o davanju stoke u zakup, g. 1834–1875.
7. Blagajnička knjiga primitaka i izdataka, g. 1804–1840.
8. Knjiga zajmova fra Antona Sabljica, g. 1795–1798.
9. Knjiga dužnika, g. 1823–1841.
10. Knjiga ljetine (hrane i vina), g. 1734–1869.
11. Inventari pokretne imovine, g. 1734–1878.
12. Gospodarska bilježnica o stoci, g. 1765–1838.
13. Knjiga posinovljenja i novicijata, g. 1734–1889.
14. Knjiga zadušnica za umrlu braću, g. 1734–1769.
15. Knjiga zadušnica za umrlu braću, g. 1769–1860.
16. Knjiga aniversarija i vječnih misa crkve Sv. Marije, g. 1821–1840.
17. Odlomak knjige misnih intencija (manualnih), g. 1764–1777.
18. Odlomak knjige misnih intencija, g. 1799–1806.
19. Knjiga odsluženih misnih intencija, g. 1827–1874.
20. Knjiga odsluženih misa za obitelj Cekuta, g. 1782–1798.
21. Levakovićev *Liber psalmorum*, oko g. 1634.
22. Liturgijski kalendar – direktorij, g. 1751.
23. Odlomak rituala, XVIII. st.

¹⁷ Usp. *Glagoljski rukopisi i isprave 10–19 st. Zbirka mikrofilmova*. Priredio: J. KOLANOVIĆ, računska obrada podataka Mikroteke HDA: V. LEMIĆ, Hrvatski državni arhiv, Zagreb 2002. (HR-HDA-1449).

¹⁸ Za takav je posao od velike teorijske pomoći, npr. rad S. Razuma *Kako urediti župni arhiv?*, Arhivski vjesnik, god. 44/2001, Zagreb 2001., str. 195–208, – ali s nadopunom da ovdje, osim redovnih župnih spisa, imamo i glagoljicu.

b) U Arhivu Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu.

1. Matica vjenčanih (1585–1700), krizmanih (1659–1696) i krštenih (1585–1705).
2. Matica vjenčanih (1706–1781), krštenih (1706–1781) i krizmanih (1696–1781).
3. Matica krštenih (1782–1815), vjenčanih (1782–1815) i krizmanih (1790–1823).
4. "Polica od služab" dubašljanskog klera, g. 1819., 1820. i 1825.
5. «Protokol od bašćenici po. Frana Milčetića», g. 1671–1799.
6. Komad notarskog protokola (koncepta) Ivana Sormilića, g. 1767–1768.
7. Kopijalna knjiga Ivana Sabljića (notar Ivan Sormilić), g. 1771–1783.
8. List brevijara, druga pol. XIV. st.
9. List brevijara, XIV. st.
10. List misala, XV. st.
11. Komad lista misala, XV. st.
12. List misala, XV. st.
13. List kalendara, XV. st.
14. Odlomak tumačenja zapovijedi božjih, komad lista iz XV. st.
15. Žgombičev zbornik, XVI. st.
16. Hržićev zbornik (Liturgijski direktorij sa "Žuntom" i Konstitucije franjevac III. reda, rukopis fra Šimuna Hržića), g. 1735–1740.
17. Večernje i slavoslovlja na najveće blagdane, XVIII. st.
18. Priručnik Matija Kraljića, g. 1741.
19. Molitvenik fra Ivana Čeperića, XVII/XVIII. st.
20. Konstitucije franjevac III. reda, XVIII. st.
21. *Glagolitica – c*) fragmenti iz Dubašnice i Porta.
22. *Glagolitica – d*) isprave iz Dubašnice (*prva, druga, treća, četvrta, peta skupina i pojedine isprave iz ostavštine V. Premude i I. Milčetića*).

c) U Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu.

1. Treći notarski protokol Jura Sormilića, g. 1726–1734.
2. Četvrti notarski protokol Jura Sormilića, g. 1734–1737.
3. Šesti notarski protokol Jura Sormilića, g. 1739–1741.
4. Dio notarskog protokola Jura Sormilića, g. 1744–1746.
5. Drugi notarski protokol Ivana Sormilića, g. 1752–1754.
6. Treći notarski protokol Ivana Sormilića, g. 1754–1759.
7. Koncept notarskog protokola Ivana Sormilića, g. 1755.
8. Četvrti notarski protokol Ivana Sormilića, g. 1759–1763.
9. Notarski protokol Ivana Sormilića, g. 1769–1792.
10. Notarski protokol Ivana Sormilića, g. 1769–1772.
11. Koncept notarskog protokola Ivana Sormilića, g. 1774–1755.
12. Notarski protokol Pavla Sormilića, g. 1796–1804. i 1781–1814.
13. Notarski koncepti Jura i Ivana Sormilića, g. 1745–1770.
14. Notarski koncepti Ivana Sormilića, g. 1771–1785. (uključene su i isprave od g. 1767–1791. i zasebni notarski koncepti g. 1771–1772.)
15. Notarski koncepti Pavla Sormilića, g. 1793–1818.
16. Registar notarske knjige iz Dubašnice (*Hrvatskoglagoljski notarijat Dubašnice i Vrbnika, Vrbnik – kut. 8.*)
17. Ištorič od dvih žen ugljenskih, g. 1740. (zbirka *Glagolitica*)
18. Isprava Luce, žene pok. Gamete iz Poljica, koja prodaje Dolac Pavlu Milčetiću, Dubašnica, 3. III. 1764. (Isprave *Glagolitica* II).

d) U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

1. Govorenja o sakramentima – teološki priručnik, XVII–XVIII. st.
2. Privatno-pravne isprave i spisi obitelji Bajčić, Brusić i dr., g. 1701–1830.

e) U Gradskoj knjižnici u Zagrebu.

1. Liturgijski direktorij s dodacima oficija, druga pol. XVIII. st.

f) U arhivu samostana franjevac trećoredaca u Zadru.

1. Oporuka Katarine, kći Andrije Pušića, izdana u Dubašnici 10. listopada 1554. godine (kopija).

g) U arhivu samostana franjevac trećoredaca Sv. Franje Ksaverskog u Zagrebu.

1. Registar odsluženih misa, g. 1817–1832.

h) U Biskupskom arhivu u Krku.

1. Prijepis glagoljske isprava iz 1454. god., kojom knez Ivan VII. Frankapan daruje crkvicu Sv. Andrije u Žgombićima sa zemljištem nekomu Poljaku – Juriću.

i) U Biskupskom arhivu u Ljubljani.

1. Oficij za mrtve, rukopis fra Petra Turčića iz g. 1794.

j) Nepoznata lokacija.

1. Sabljicev zbornik, XVII-XVIII. st. (*Prema Štefaniću se zbornik nalazio u arhivu samostana franjevac trećoredaca u Zadru, a zatim je prenesen u arhivu samostana franjevac trećoredaca Sv. Franje Ksaverskog u Zagrebu, ali se tamo nije mogao pronaći.*)
2. Oficiji, 137 str., druga pol. XVIII. st. (*Prema Štefaniću je rukopis bio u vlasništvu Josipa Brunšmida, no izgubio mu se trag. Štefanić vjeruje da se ovdje radi o Direktoriju s dodacima, a ne Oficijima.*)

IZVORI I LITERATURA:

MILČETIĆ, Ivan: *Arheološki-istorične crtice s hrvatskih otoka*, Viestnik Hrvatskoga arheološkoga društva, god. VI., br. 1, Zagreb 1884., str. 18–28.

ŠURMIN, Đuro: *Hrvatski spomenici – Acta croatica*, sv. I., (1100–1499), Monumenta historico-juridica Slavorum meridionalium, sv. VI, Zagreb 1898.

KLAIĆ, Vjekoslav: *Krčki knezovi Frankapani. Knjiga prva. Od najstarijih vremena do gubitka otoka Krka (od god. 1118. do god. 1480.)*. Sa 41 slikom i rodoslovnom tablom Frankapanâ, Zagreb 1901. (reprint izdanje, Rijeka 1990., pogovor: Petar Strčić – "Klaićev pristup fenomenu krčkih knezova Frankopana")

MILČETIĆ, Ivan: *Hrvatska glagoljska bibliografija*. (I. dio. Opisi rukopisâ, sa dva priloga i dodatkom), Starine JAZU, knjiga XXXIII, Zagreb 1911.

Znameniti i zaslužni Hrvati te pomena vrijedna lica u hrvatskoj povijesti od 925–1925, Zagreb 1925. (reprint: August Cesarec, Zagreb 1990.)

SPINČIĆ, Vjekoslav: *Crtice iz hrvatske književne kulture Istre*, Zagreb 1926. (reprint: Kršćanska sadašnjost, Zagreb 1986.)

STROHAL, Rudolf: *Još nekoliko hrvatskih glagolskih isprava*, Vjesnik Kr. Državnog arkiva u Zagrebu, god. II., Zagreb 1926., str. 178–207.

POLONIJO, Mate: *O starim bratovštinama na otoku Krku*, Bogoslovska smotra, god. XXIII, Zagreb 1935., str. 63–80.

ŠTEFANIĆ, Vjekoslav: *Opatija sv. Lucije u Baški i drugi benediktinski samostani na Krku*, Croatia sacra, god. VI, br. 11 – 12, Zagreb 1936., str. 1–86.

ŠTEFANIĆ, Vjekoslav: *Dubašnica*, Hrvatska Enciklopedija, sv. V., Hrvatski izdavački bibliografski zavod, Zagreb 1945., str. 352.

ŠTEFANIĆ, Vjekoslav: *Glagoljski rukopisi otoka Krka*, Djela JAZU (knjiga 51), Zagreb 1960.

BUTURAC, Josip: *Crkveno arhivstvo*, Bogoslovska smotra, god. XXXVI, br. 2, Zagreb 1966., str. 501–509.

ZEC, Antun: *Dubašnica jučer - danas*, Župni ured Dubašnica, Rijeka 1969.

ŠTEFANIĆ, Vjekoslav: *Glagoljski rukopisi Jugoslavenske akademije*, (I. dio – uvod, Biblija, apokrifi i legende, liturgijski tekstovi, egzorcizmi i zapisi, molitvenici, teologija, crkveni govori /homiletika/, pjesme), Historijski institut Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb 1969.

ŠTEFANIĆ, Vjekoslav: *Glagoljski rukopisi Jugoslavenske akademije*, (II. dio – zbornici različitoga sadržaja, regule i statuti, registri, varia, indeksi, album slika), Historijski institut Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb 1970.

KLEN, Danilo: *Krčke arhivalije u Historijskom arhivu u Rijeci*, Vjesnik Historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu, sv. XVI, Rijeka 1971., str. 371–377.

ŽIC ROKOV, Ivan: *Naseljavanje Dubašnice i Poljica u 15. stoljeću*, Krčki zbornik, 7, Krk 1976., str. 183–194.

BOLONIĆ, Mihovil – ŽIC ROKOV, Ivan: *Otok Krk kroz vjekove*, izd. Kršćanska sadašnjost (Analecta croatica christiana – sv. IX.), Zagreb 1977. (drugo izdanje: Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2002.)

BOLONIĆ, Mihovil: *Otok Krk kolijevka glagoljice*, izd. Kršćanska sadašnjost (Analecta croatica christiana, sv. XII.), Zagreb 1980.

Vodič Historijskog arhiva Rijeka, ur. Nikola CRNKOVIĆ, izd. Historijski arhiv Pazin – Historijski arhiv Rijeka (Posebna izdanje sv. 7), Pazin – Rijeka 1980.

HOFMAN, Vera: *Pregled povijesne građe u Arhivu Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu koja se odnosi na Istru, Rijeku, Hrvatsko primorje s otocima (Krk, Cres, Lošinj i Rab) i Gorski kotar*, Vjesnik Historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu, sv. XXIII, Pazin – Rijeka 1980., str. 225–230.

JURIĆ, Šime: *Rukopisna građa u Nacionalnoj i sveučilišnoj biblioteci u Zagrebu koja se tiče Istre, kvarnerskih otoka, Hrvatskog primorja, Podgorja i Gorskog kotara*, Vjesnik Historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu, sv. XXIII, Pazin – Rijeka 1980., str. 215–223.

PANDŽIĆ, Miljenko: *Pregled građe Arhiva Hrvatske do 1848. g. za područje Gorskog kotara, Istre, Hrvatskog primorja i njegovih otoka*, Vjesnik Historijskih arhiva u Rijeci i Pazinu, sv. XXIII, Pazin – Rijeka 1980., str. 207–210.

BADURINA, Anđelko: *Porat – samostan franjevac trećoredaca 1480–1980*, izd. Provincijalat franjevac trećoredaca, Zagreb 1980.

FUČIĆ, Branko: *Glagoljski natpisi*, Djela JAZU (knjiga 57), izd. Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb 1982.

- KOLANOVIĆ, Josip: *Glagoljski rukopisi i isprave u Arhivu Hrvatske*, Slovo – časopis Staroslavenskog zavoda u Zagrebu, sv. 32 – 33 (1982 – 1983), Zagreb 1983., str. 131–191.
- KOLANOVIĆ, Josip (ur.): *Arhivski fondovi i zbirke u arhivima i arhivskim odjelima u SFRJ. SR Hrvatska*, izd. Savez arhivskih radnika Jugoslavije, Beograd 1984.
- BOLONIĆ, Mihovil: *Pet stoljeća naših sela*, Otok Krk zapadni dio - Krčki zbornik, sv. 16, posebno izd. sv. 9, Krk 1986., str. 17–71.
- PAVER, Josipa – ERŽIŠNIK, Davorin (ur.): *Arhivistika za djelatnike u pismohranama*, izd. Arhiv Hrvatske, Zagreb 1992.
- TURČIĆ, Anton: *Dubašnica – sveta baština i duhovni zov. Crkve, samostani, kapele, groblja, svećenici, redovnici, redovnice*, (vlastita naklada), Dubašnica 1996.
- RASTIĆ, Marijan (prir.): *Arhivi i arhivsko gradivo. Zbirka pravnih propisa 1828–1997.*, izd. Hrvatski državni arhiv, Zagreb 1998.
- STRČIĆ, Petar: *Frankapan*, Hrvatski biografski leksikon 4, izd. Leksikografski zavod «Miroslav Krleža», Zagreb 1998., str. 387– 427.
- JAŠO, Marta: *Glagoljske matične knjige Kvarnerskog primorja i Istre u Arhivu HAZU*, Vjesnik Državnog arhiva u Rijeci, sv. XLI–XLII/1999–2000, Rijeka 2000., str. 393– 402.
- SENČIĆ, Albino: *Zbirka matičnih knjiga Državnog arhiva u Rijeci*, Vjesnik Državnog arhiva u Rijeci, sv. XLI–XLII/1999–2000, Rijeka 2000., str. 385–391.
- KARBIĆ, Marija – LADIĆ, Zoran: *Glagoljske matične knjige otoka Krka u Arhivu HAZU*, 900 godina Bašćanske ploče (1100.–2000.) – zbornik radova, edicija: Krčki zbornik, sv. 42, posebno izd. sv. 36, Baška 2000., str. 281– 297.
- Mikrofilmovi glagoljskih rukopisa i isprava*, inventar, Hrvatski državni arhiv, Zagreb.
- TADIN, Ornata: *Specijalizirani arhivi*, Arhivski vjesnik, 44/2001, Zagreb 2001., str. 43–51.
- MUŠNJAK, Tatjana: *Uloga zgrade u preventivnoj zaštiti pisane baštine*, Arhivski vjesnik, 44/2001, Zagreb 2001., str. 183–193.
- RAZUM, Stjepan: *Kako urediti župni arhiv?*, Arhivski vjesnik, 44/2001, Zagreb 2001., str. 195–208.
- GALOVIĆ, Tomislav – DUJMOVIĆ, Perica: *Izvori i literatura o srednjovjekovnim crkvenim objektima Sv. Martinu i Sv. Apolinaru na otoku Krku*, Croatica christiana periodica, XXVI/50, Zagreb 2002., str. 29–49.
- GALOVIĆ, Tomislav: *Glagoljski rukopisi i isprave Dubašnice*, (rukopis), 7 str.
- Glagoljski rukopisi i isprave 10–19 st. Zbirka mikrofilmova*. Priredio: Josip KOLANOVIĆ, računska obrada podataka Mikroteke HDA: Vlatka LEMIĆ, Hrvatski državni arhiv, Zagreb 2002. (HR-HDA-1449)

Zusammenfassung

DER GEGENWÄRTIGE ZUSTAND DER GLAGOLITISCHEN HANDSCHRIFTEN IM PFARRARCHIV DES MÄRTYRERS ST. APOLLINARIUS – DUBAŠNICA (INSEL KRK) UND DAZU VORHANDENE FINDHILFSMITTEL

Der Verfasser berichtet aufgrund eigener Forschungen im Archiv des Hl. Apollinarius (Dubašnica, Insel Krk) über den gegenwärtigen Zustand der dort aufbewahrten glagolitischen Handschriften sowie zu ihnen vorhandenen Findhilfsmittel. Es wird darauf hingewiesen, dass diese Archivalien geschont und geschützt werden müssen. Dazu sollten auch die vorhandenen Findhilfsmittel (Verzeichnisse, Kataloge) zu den glagolitischen Handschriften der Inselpfarrei (Diözese Krk) auf den neuesten Stand gebracht werden. Einige Sätze sind auch der

Geschichte der Pfarrei gewidmet. Dem Anhang ist ein Verzeichnis von glagolitischen Handschriften aus dem Dubašnica-Raum beigefügt, die heute in Zagreb, im Archiv der Kroatischen Akademie der Wissenschaften und Künste (Arhiv Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti), im Kroatischen Staatsarchiv (Hrvatski državni arhiv), usw., aufbewahrt werden.

***Schlüsselwörter** : Dubašnica (Insel Krk), Glagoliza, Pfarrarchiv*

Übersetzung Danijela Marjanić